

PIOTR KOPIEC

„«JEDEN PAN – JEDNA WIARA».
O EKUMENIZMIE W ROKU WIARY”

Międzynarodowa konferencja naukowa w 30-lecie Instytutu
Ekumenicznego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II
oraz Ogólnopolski Zjazd Referentów ds. Ekumenizmu
Lublin, KUL, 21 października 2013 roku

21 października 2013 na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II zorganizowana została międzynarodowa konferencja naukowa, zbiegająca się z celebracją 30-lecia istnienia Instytutu Ekumenicznego KUL. Pracownicy Instytutu oraz doktoranci w nim studiujący nawiązali w ten sposób do tradycji świętowania okrągłych jubileuszy istnienia Instytutu poprzez organizację wydarzenia naukowego. Spotkanie odbyło się w auli głównej Collegium Iuridicum KUL, znajdującej się, co dla wydarzenia ekumenicznego charakterystyczne, vis-à-vis parafialnego kościoła ewangelickiego w Lublinie. Konferencję objęli swym patronatem: JE Em. kard. Kurt K o c h, przewodniczący Papieskiej Rady ds. Popierania Jedności Chrześcijan, JE abp Józef M i c h a l i k, przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski, JE abp Stanisław B u d z i k, Metropolita Lubelski, Wielki Kanclerz KUL oraz JE bp Krzysztof N i t k i e w i c z, przewodniczącego Rady Konferencji Episkopatu Polski ds. Ekumenizmu.

Program przewidywał trzy sesje, pomiędzy którymi zaplanowano przerwę na obiad oraz przerwy kawowe. Konferencję o godz. 9.00 otworzył dyrektor Instytutu Ekumenicznego KUL, ks. dr hab. Przemysław K a n t y k a, prof. KUL, który po powitaniu jej uczestników i przedstawieniu harmonogramu obrad zaprezentował dorobek trzydziestu lat istnienia Instytutu Ekumenicznego. Przybliżył zebrany zakorzenione w ustaleniach Soboru Watykańskiego II fundamenty funkcjonowania wy-

specjalizowanego ośrodka zajmującego się ekumenizmem na katolickim uniwersytecie oraz opisał jego zadania. Podsumowując, wyraził życzenie, by Instytut Ekumeniczny KUL nadal mógł wypełniać swoją misję dla Kościoła w Polsce i na świecie, przy nieustannym wsparciu okazywanym przez macierzystą uczelnię. Następnie głos zabrał ks. dr hab. Marek Chmielewski, prof. KUL, prodziekan Wydziału Teologii KUL, który w swej wypowiedzi podkreślił znaczenie Instytutu dla funkcjonowania Wydziału Teologii oraz jego wkład w naukowy dorobek uczelni. W dalszej kolejności przemówił JE abp Abel, prawosławny arcybiskup lubelski i chełmski, który wspominał o swej długoletniej i owocnej współpracy z Instytutem, wyrażającej się między innymi faktem podejmowania studiów doktoranckich w Instytucie przez studentów prawosławnych. Na zakończenie oficjalnego otwarcia konferencji słowo wygłosił Honorowy Zwierzchnik Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego i Sekretarz Zarządu Polskiej Rady Ekumenicznej, JE bp dr Edward Puślecki, który podkreślił znaczenie Instytutu Ekumenicznego KUL dla ekumenizmu w Polsce.

Pierwsza sesja konferencji przewidywała dwa referaty oraz prezentację Księgi pamiątkowej zredagowanej z okazji jubileuszu. Przewodniczącym sesji był ks. dr hab. Wojciech Hanc, prof. UKSW, długoletni i zasłużony dla ekumenizmu pracownik warszawskiej uczelni. Pierwszym prelegentem był jeden z twórców Instytutu, jego długoletni dyrektor i jeden z najwybitniejszych teologów ekumenistów, ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI. W swym wystąpieniu, zatytułowanym *Dialog jako podstawowa kategoria wiary*, odniósł pojęcie dialogu do chrześcijaństwa. Podkreślił, że dzięki niemu chrześcijanie uczą się głębszego zrozumienia swej wiary. Dialog jest błogosławieństwem, ale jednocześnie wiąże się z pewnym dramatem, kiedy jego uzgodnienia popadają w niepamięć. Prelegent podkreślił, że dramat dialogu przyczynia się do dramatu samej niewiary, do niewiarygodności przesłania Ewangelii w świecie. Swe wystąpienie ks. prof. Hryniewicz zakończył osobistym wyzwaniem: „Po wielu latach ekumenicznego doświadczenia wyrażam swoją ekumeniczną pasję w prostych i krótkich słowach: Teraz jest czas tworzenia bliskości. Chcesz być człowiekiem wiary i dialogu? Dialog miej w sobie. Stawaj się dialogiem!”

Kolejnym punktem pierwszej sesji był wykład *Relektura postaci ks. Jana Husa jako lekcja ekumeniczna* ks. dr. Waleriana Bugła, adiunkta Katedry Teologii Liturgicznej Uniwersytetu w Ołomuńcu, absolwenta Instytutu Ekumenicznego KUL. Prelegent przedstawił proces zmiany interpretacji postaci Jana Husa – od heretyka, przez prekursora Reformacji, aż po zaliczenie go przez Jana Pawła II do reformatorów Kościoła. Postawił również pytanie, co stało się motorem tego procesu i jakie jest znaczenie pogłębionych badań historyczno-teologicznych i rozwoju postaw ekumenicznych. W konkluzji podkreślił, jak istotne dla dialogu ekumenicznego jest prowadzenie rzetelnych badań. Przykład relektury Husa mógłby stać się świadectwem, że merytoryczny i uczciwy dialog może stać się sprawnym narzędziem w służbie pojednaniu.

Sesja I zakończyła się prezentacją Księgi pamiątkowej z okazji jubileuszu 30-lecia Instytutu Ekumenicznego KUL¹. Prezentując książkę, Dyrektor Instytutu Ekumenicznego KUL zaznaczył, że jest on w pewnej mierze opisem pracy Instytutu w ostatnich dziesięciu latach, ale nie ogranicza się do niego; jubileuszowy tom zawiera przegląd współczesnej problematyki ekumenicznej, zarówno jeśli chodzi o zagadnienia podejmowane w dialogach ekumenicznych, jak i przez systematyczną refleksję teologiczną.

Po przerwie kawowej ks. prof. dr hab. Zygfryd Glaeser, profesor Uniwersytetu Opolskiego i absolwent Instytutu Ekumenicznego KUL, otworzył II sesję. Pierwszą jej odsłoną był wykład JE abp dra Jakuba, prawosławnego arcybiskupa białostockiego i gdańskiego, zatytułowany *Ekumenizm w historii: problemy i perspektywy*. Prelegent przedstawił w różnych aspektach teologiczne podstawy współczesnego ekumenizmu z perspektywy prawosławnej, jak i różnice prawosławnej i katolickiej interpretacji nauczania Chrystusa o jedności i wspólnoty. Ponadto zaprezentował dzisiejsze relacje między oboma wyznaniem. Wreszcie stwierdził, że celem ekumenizmu jest walka ze stereotypami i w tym kontekście przybliżył różne problemy dotyczące stosunków międzywyznaniowych w Polsce.

Pierwszy rok pontyfikatu nowego papieża był przedmiotem wykładu ks. dr. Hectora Scerri, dziekana Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Maltańskiego. W wystąpieniu zatytułowanym *Ekumenizm Papieża Franciszka* prelegent omówił główne ekumeniczne wydarzenia pierwszych miesięcy pontyfikatu wybranego w marcu papieża, koncentrując się na jego przemówieniach i udzielonych wywiadach. Doświadczenia tych wydarzeń stały się podstawą wyodrębnienia zasad ekumenicznej misji Kościoła naświetlonych przez papieża.

Wystąpienie ks. dr. Hectora Scerri było ostatnim punktem przedpołudniowej części konferencji. Uczestnicy spotkania udali się na obiad przygotowany w położonym nieopodal hotelu Campanile. Po przerwie program przewidywał dwa punkty: trzecią sesję wykładów, a także pokonferencyjną dyskusję połączoną z komunikatami dla zgromadzonych na spotkaniu diecezjalnych referentów do spraw ekumenizmu.

Przewodniczącym III sesji był ks. prof. dr. hab. Józef Budniak, prof. Uniwersytetu Śląskiego. Rozpoczął, przywołując słowa pieśni „Ojcowski Dom”, śpiewanej na Śląsku Cieszyńskim przez zarówno katolików, jak i luteran, co może być wybitnym znakiem tego, jak ekumenizm wkracza w codzienność. Pierwszym prelegentem był ks. prof. Nicu Dumitrașcu, dziekan Wydziału Teologii Prawosławnej Uniwersytetu w Oradea w Rumunii, który przedstawił wykład *Prawosławny komentarz do języka „ekumenicznej dyplomacji”*. Wprowadzając w swe wystąpienie, przywołał wizytę papieża Jana Pawła II w Rumunii, jak i ustalenia Soboru Watykańskiego II i rozbudzone przez te wydarzenia ekumeniczne nadzieje, które jednak pozostały w znacznej mierze niespełnione. Według profesora z Rumunii te ekumeniczne niepowodzenia są w znacznej mierze wynikiem rozdziwisku między rzymskokatolicką dyplomacją ekumeniczną

¹ *O ekumenizmie w Roku Wiary. Księga pamiątkowa z okazji jubileuszu 30-lecia Instytutu Ekumenicznego KUL*. Red. P. Kantyka, P. Kopiec, M. Skladanowski. Lublin: Wydawnictwo KUL 2013 ss. 458.

a oficjalnym językiem prezentowanym przez Stolicę Apostolską. Ponadto odniósł się do teologicznych różnic w stosowanej przez katolików i prawosławnych terminologii, wydobywając jako przykład pojęcie Kościołów siostrzanych.

Ostatnim wystąpieniem był wykład ks. prof. dr. hab. Piotra Jaskóły, dyrektora Instytutu Ekumenicznego i Badań nad Integracją Uniwersytetu Opolskiego, także absolwenta Instytutu Ekumenicznego KUL, zatytułowane *Sakrament Eucharystii w dialogach ekumenicznych*. Prelegent przybliżył różnorodne aspekty związane z zagadnieniem interkomunii. Odniósł się do różnych podejść do miejsca sakramentu Eucharystii w procesie dialogu ekumenicznego i ich wyznaniowych zależności. To wystąpienie było ostatnim z przewidzianych w programie. Po nim nastąpiła dyskusja, w której poruszano różnorodne zagadnienia związane z dialogiem ekumenicznym, przede wszystkim jego zagrożenia związane z różnym podejściem poszczególnych wyznań do problemów współczesności. Odnoszono się również do poszczególnych referatów, między innymi do tematu Kościołów siostrzanych, jak i do ekumenicznych szans związanych z pontyfikatem papieża Franciszka.

Dyskusja zakończyła się wygłoszeniem przez ks. dr. hab. Sławomira Pawłowskiego SAC, adiunkta Instytutu Ekumenicznego KUL, komunikatów dla diecezjalnych referentów ds. ekumenizmu. Następnie ks. dr. hab. Przemysław Kantyka, prof. KUL, dyrektor Instytutu Ekumenicznego KUL podsumował referaty oraz dyskusje, podziękował wszystkim za uczestnictwo i zaprosił wszystkich na przygotowany poczęstunek.

KS. MARCIN SKŁADANOWSKI

„„ZBIERANIE OWOCÓW». SUKCESY I TRUDNOŚCI KATOLICKIEGO ZAANGAŻOWANIA EKUMENICZNEGO”

Konferencja naukowa z okazji Roku Wiary
zorganizowana przez Instytut Ekumeniczny KUL
oraz Wyższe Seminarium Duchowne w Drohiczynie
Drohiczyn, 26 października 2013 roku

Rok Wiary, ogłoszony przez papieża Benedykta XVI dla uczczenia pięćdziesiątej rocznicy rozpoczęcia obrad II Soboru Watykańskiego, stał się w Kościele katolickim impulsem do wielu inicjatyw teologicznych, duszpasterskich i społecznych. Ta różnorodność odzwierciedla bogactwo treści samych dokumentów soborowych oraz ich

Ks. dr MARCIN SKŁADANOWSKI – adiunkt Katedry Teologii Protestanckiej w Instytucie Teologii Dogmatycznej i Ekumenizmu KUL; adres do korespondencji – e-mail: skladanowski@kul.pl